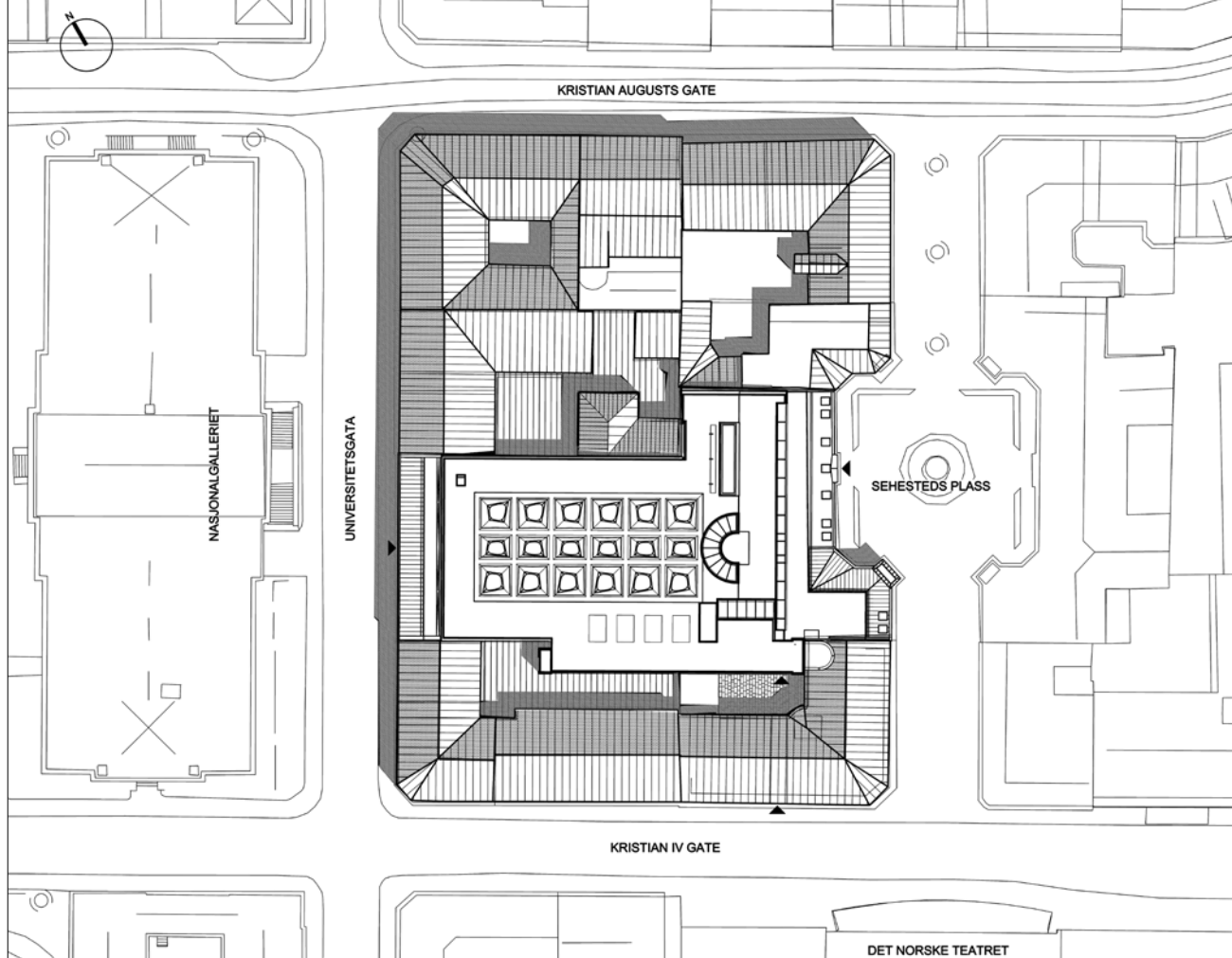

Danskehuset ble gjenreist i det nye forlagshuset. Styrerommet er plassert i Danskehusets 2. etasje.

Situasjon

GYLDENDALHUSET

Sehesteds plass, Oslo

ARKITEKT SVERRE FEHN AS

Tekst: sivilarkitekt Kristoffer Moe Bøksle

Foto: nispe@datho.no

Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, overtok Universitetsgaten 16 i 1912. Danskehuset, en miniatyrtugave av det danske moderforlagets fasade, ble oppført inne i de nye lokalene.

Forlagsvirksomheten trengte stadig mer plass, og bit for bit ble tilstøtende bygninger innover i kvartalet overtatt, helt til de på 60-tallet kjøpte Sehesteds gate 4 mot Sehesteds plass. Sehesteds gate 2 og Kristian IVs gate 15b er senere innlemmet i eiendommen.

De opprinnelige bygningene ble oppført i 1870-årene som leiligheter for byens finere borgerskap.

Om Universitetsgaten 16 heter det i beskrivelsen fra den gang: «...nesten likeformede leiligheter på hver side av porten med fem værelser og kjøkken. Dette samt baktrappe, spiskammer, pikeværelse og privet ligger i sidefløi i nabogrensen».

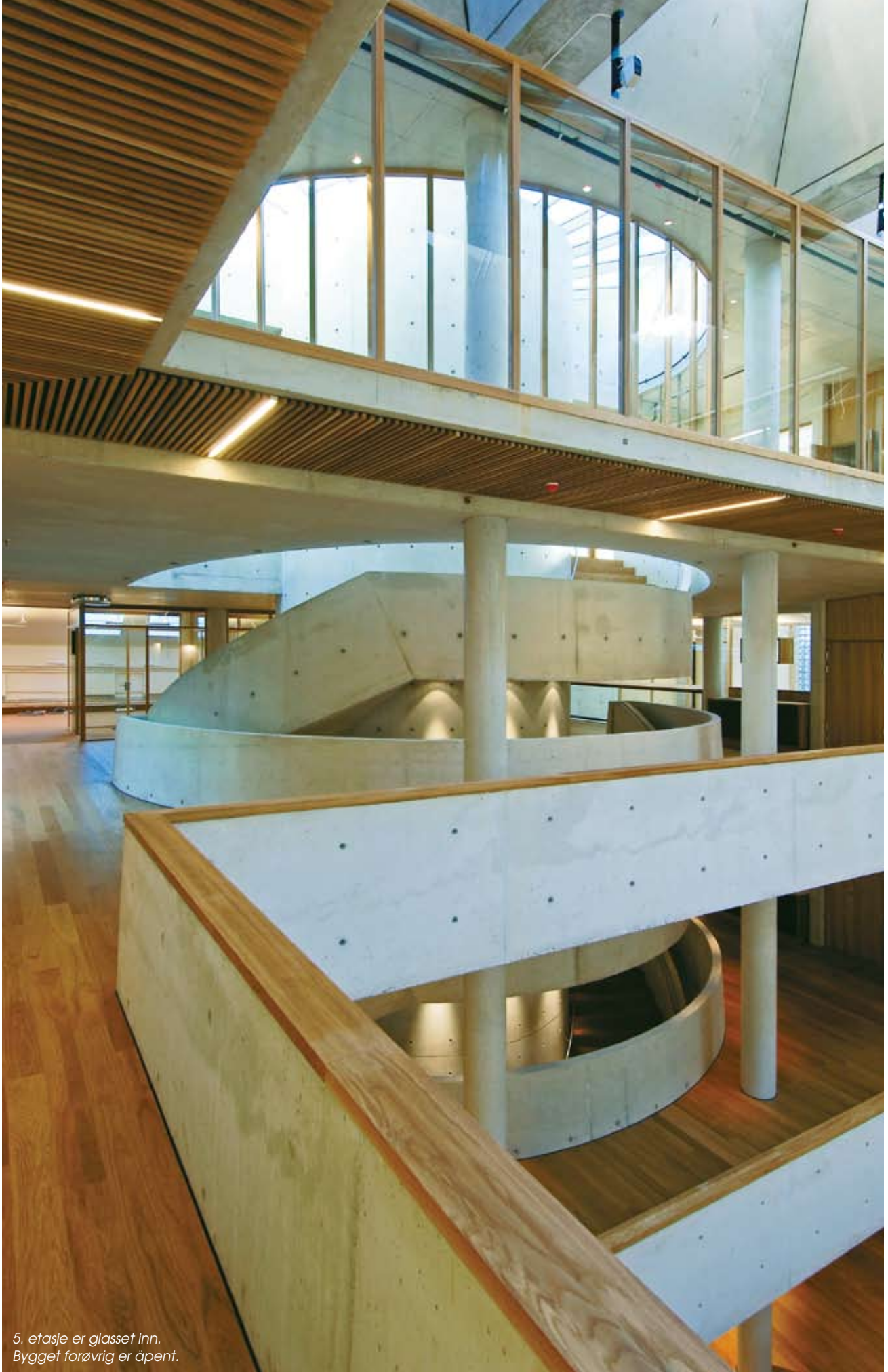
Den trinnvise utbyggingen av de gamle leilighetsgårdene resulterte en labyrintlignende plan – lokalene var lite hensiktsmessige for moderne forlagsvirksomhet.

I 1995 ble arkitekt Sverre Fehn engasjert som arkitekt for ombygging av Gyldendals eiendom. Det ble tidlig

klart at det var lite hensiktsmessig å bygge om den gamle bebyggelsen. Selv om det var en forutsetning at de gamle fasadene skulle beholdes, viste Sverre Fehns prosjekt for et nytt bygg det store potensialet som lå i tomten.

I 2004 kom beslutningen om å gjennomføre prosjektet slik det står i dag.

Fasadene mot Universitetsgaten og Sehesteds plass er altså beholdt, og den nye 5. etasjen er trukket inn slik at det visuelle inntrykket av gesimsen fra gatenivå er uendret. Nybygget er på ca 9000 kvadratmeter mot tidligere 6000.

*5. etasje er glasset inn.
Bygget forøvrig er åpent.*

Fra resepsjonen med hovedtrappen, heisen og i bakgrunnen, hyllene i Danskehuset

Materialvalg

Byggets hovedkonstruksjon er av plasstøpt lys betong. Betongen er i all hovedsak eksponert i interiøret og består av hvit Aalborg-sement med lyst lokalt tilslag. Gulv i fellesarealer og fast innredning er i eik. Samspillet mellom den plastiske, monolittiske betongen og den varme eiken preger bygget.

Kjerner og sjakter for tekniske føringer er murt og slemmet hvite.

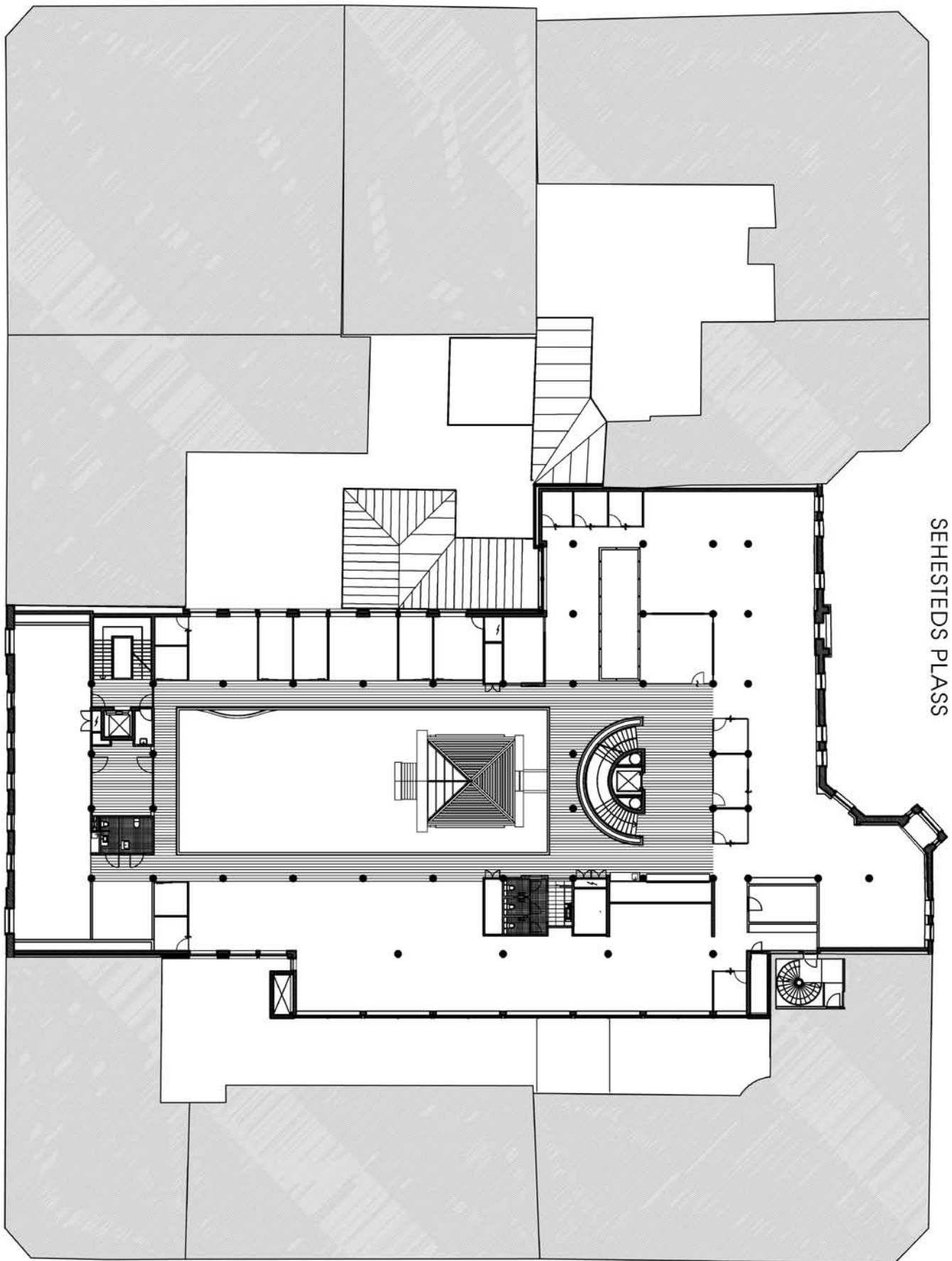
I kontorarealer er det valgt tepper som gir gode akustiske forhold og tilgang til teknisk infrastruktur under de oppforede gulvene.

Fasadene ut mot bakgårdene har pga. nærhet til nabobygg høye brannkrav. Fasadene er forblendet med tegl med kostrappet slemmet overflate.

En 15 meter høy, 32 meter bred vegg i glassbyggestein murt i stålrammer danner hoveddelen av fasaden mot syd. Glassbyggesteinsveggen bringer rikelig med dagslys inn i bygget og gir samtidig en diffus utsikt mot nabobyggene som ligger kun 4–5 meter unna.

Fasadene mot Sehestedsgate og Universitetsgata var til dels sterkt

Adresse:	Sehestedsgate 4, 0164 Oslo
Byggherre:	Gyldendal ASA
Arkitekt:	Arkitekt Sverre Fehn AS ved Sverre Fehn, Inge Hareide (prosjektleder), Kristoffer Moe Bøksle. Innledende faser: Alexander Wærsten (forprosjekt, anbudsfasen), Halvor Kloster (anbudsfasen), Henrik Hille, Bård Hoff (skisseprosjekt) og Martin Dietrichson.
Interiørarkitekt:	Zinc AS
RIB:	Rambøll Norge AS
RIV:	VVS- og KlimaRådgivning AS
RIE:	Støltun AS
Prosjektledelse:	Vedal Prosjekt AS
Byggeledelse:	Vedal Prosjekt AS
Entreprenør:	Vedal Entreprenør AS
Betongarbeider:	Strøm Gundersen AS
Murarbeider:	Glassbyggerstein & flisarbeider: Murus AS Fasader, innv. murarb.: Murmestrene Fjeldheim-Knudsen AS Rehab eksisterende fasader inkl. puss: X.K. Mur & Puss AS
Leverandører/prod.:	Betong: Unicon AS Betongelementer (tak og fasade): Conform Lunde AS Tegl: Wienerberger (Bratsberg) Puss og mørtel: Serpo, KEIM, PCI (GB-stein) Glassbyggestein: Solaris
Bruttoareal:	ca. 9.000 m ²
Byggetid:	21 måneder. Ferdigstilt i november 2007
Entreprisekost:	190 mill eks. mva
Konstruksjon:	Plasstøpt lys betong

skadet etter varierende vedlikehold og skadelige materialer. Fasadene ble rehabilitert med kalkpuss og silikatmaling i lyse fargetoner.

Organisering – planer

Gyldendalhusets 1. etasje er lagt på nivå med Sehesteds plass, norsk forlagsvirksomhets kraftsentrum.

1. etasje inneholder resepsjon, fellesområder, kantine og møterom og er tenkt brukt aktivt i forlagsvirksomhetens profilering mot byen, forfattere og norsk kulturliv.

Et auditorium til bruk både ved høytidelige anledninger, kurs og konferanser skjærer seg ned fra 1. etasjeplanet.

Planene er organisert rundt et stort indre gårdsrom og to mindre lyssjakter som i dimensjoner og plassering refererer til gårdsrommene i den gamle, sammensatte bygningsstrukturen i kvartalet.

Arbeidsplassene ligger åpne med gallerier rundt gårdsrommet. Arbeidsarealet er delt inn i områder med ulik egenkarakter og åpner for en naturlig oppdeling av ulike virksomhetsområder.

Bygget har stor grad av fleksibilitet og høy arkitektonisk kvalitet; et moderne kontorbygg laget for å ivareta forlagets ulike behov – også i fremtiden.

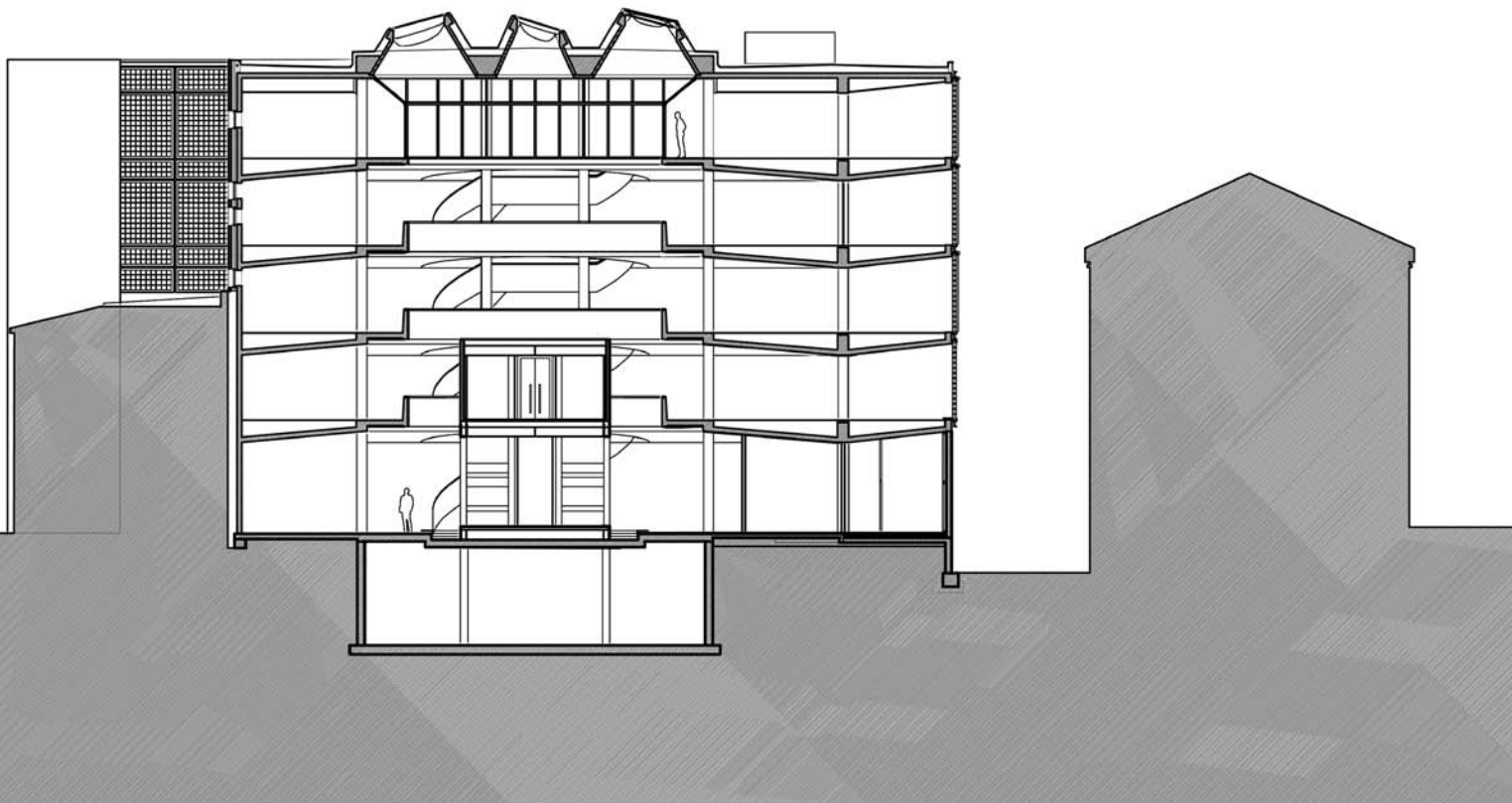
Skulpturalt utformet takkonstruksjon av atten betongpyramider bringer lyset mykt inn i det store rommet og gir Gyldendalhuset dets signatur

Alle føringer ligger i gulvet. Himlingen i plasstøpt betong har nedhengte akustiske plater som også reflekterer lyset

Fra auditoriet

Baktrappen vil også bli brukt som galleri

Hovedtrappen – 2. etasje. Bak trappen, til høyre, ligger broen som fører til styrerommet i Danskehusets 2. etasje. Bokhyllene som flankerer broen er to etasjer høye.

Fasaden mot syd og den smale bakgården. Glassbyggesteinsfeltene er plassmurt i rammer. Teglfasaden er filset med lys, gjennomfarget puss.

Byggeprosessen

De gamle bygningene i kvartalet ble revet og fasadene mot gatene bevart. Både tomtens plassering midt i Oslo sentrum, en helt lukket byggeplass, nærhet til nabobygg, krevende fremdrift og høye ambisjoner for Gyldendals nybygg i en byggebransje i høygir, har gitt entreprenørene en helt spesielt utfordrende oppgave.

Bygget fremstår som det gjør i dag takket være innsatsen fra dyktige entreprenører og fagfolk som i alle ledd har strukket seg mot et godt resultat.

